

HFDA Academy: New View

Gerendy Zoltán: Gazdasági kihívások, pénzügyi megoldások

A COVID-19 világjárvány világszerte megrázta a gazdaságot. A közgazdászok között sincs egyetértés abban, hogy milyen forgatókönyvre számíthatunk a fellendülés alakulásáról, valamint a kormányok is eltérő intézkedésekkel enyhítik a gazdaságra nehezedő súlyos következményeket. Bár a jelenlegi helyzet óriási megpróbáltatást jelent a hazai kreatív ipar számára, hosszú távon még akár győztesként is kikerülhet belőle, amennyiben a magyar divat-és designipari vállalkozások üzleti modelljüket tekintve is kellő figyelmet fordítanak a digitalizáció szintjének emelésére.

A világjárvány gazdaságra gyakorolt hatása leginkább az infarktus természetével írható le: mindkét jelenségben közös, hogy egyik esetben sem teljesül egy működéshez nélkülözhetetlen funkció – a szív oxigén hiányában károsodik, a gazdaságban pedig a munkaerő hiánya idéz elő visszaesést. A korlátozó intézkedések miatt az emberek egy része egyáltalán nem – vagy csak korlátozottan vehet részt a termelési folyamatokban, így a termelés volumene jelentősen elmarad a megszokottól.

A világ gazdaság egy számára teljesen ismeretlen helyzettel találta magát szemben, tekintve, hogy még nem rendelkezik kellő mennyiségű információval a világjárvány által előidézett krízis lefolyásának forgatókönyvéről.

A közgazdászok három különböző betűvel írják le a gazdaság lehetséges felépülési szakaszait. Bizonyos elképzelések szerint a járvány után V alakú gazdasági növekedés jöhet, tehát a gyors visszaesést egy nagyon gyors fellendülés követi majd. Ennek az alapfeltétele, hogy a veszélyhelyzet a nyár közepéig véget érjen – ugyanis minél tovább tart, annál nehezebb lesz a felívelés. Egy másik népszerű forgatókönyv az U alakú felépülést tartja valószínűbbnek, amely bár hasonlít a V alakhoz, de hosszabb időre becsüli a gazdaság helyreállítását. A kevésbé bizakodóak az L alak megvalósulását realizálják, amely azt jelenti, hogy nagyon sokáig nem várható fellendülés, sőt akár egy hosszabban tartó recessziót sem lehet kizárni.

A járvány egészségügyi kezelése mellett a gazdasági visszaesés megakadályozása a legfontosabb kormányzati feladat. Ez elsődlegesen a munkáltatók, vagy a munkavállalók felé történő támogatások formájában valósulhat meg a gazdaság élénkítésének céljából. Ennek mértéke és módja országonként eltérő az adott ország járványügyi helyzetétől, politikai vezetésétől és költségvetési helyzetétől függően.

A magyarországi helyzetet a költségvetési fegyelem határozza meg. A Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogramja révén jelentős forrás vált elérhetővé a mikro-, kis és középvállalkozások számára kedvező és kiszámítható kamatozással.

A hazai divat-és designipari cégek az adópolitika tekintetében is engedményeket tapasztalhatnak: Magyarországon két adónemben is történtek változások: a szociális hozzájárulási adó mértéke az adóalap 17,5 százalékáról 15,5 százalékra redukálódott, amely engedményt jelent a vállalkozások bérjárulékterheire nézve, valamint 1 százalékos csökkenés következett be a KIVA tekintetében is. Sőt egyes ágazatokban – például az idegenforgalomban is – további adókedvezményben részesülnek a cégek. Az állam mindemellett bérkiegészítési támogatással kívánja segíteni a munkáltatókat, amelyek részletei folyamatosan napirenden vannak.

A kreatív ágazat egy viszonylag gyors kilábalás elé nézhet, amelyet a külföldi példák is mutatnak: Kínában például a Hermés minden idők legnagyobb rekordjával nyitott a kijárási tilalom feloldását követően. Az elmúlt hetekben a szereplőknek át kellett gondolniuk a teljes működésüket – többek között a likviditási képességüket, valamint a vevői, és szállítói kapcsolataikat is, hogy fizetőképesek maradjanak az elkövetkezendő időszakban. Így a szereplők többségéről elmondható, hogy mára már berendezkedtek a megváltozott gazdasági helyzetre.

A kialakult vírushelyzet egyértelműen bebizonyította, hogy a visszaesés azonnali kezelésén túl a digitalizáció az egyik legfontosabb fejlesztési irány a vállalkozások számára, amely egyben óriási továbblépési lehetőség is. A járvány bár óriási kihívás elé állította a gazdaságot, mégis lehetőséget adott a korábbi üzleti modellek újragondolására.

Manapság már egyértelművé vált, hogy az internet alapú szolgáltatók tekinthetők a járvány győzteseinek, így a digitalizáció lehet a kreatív ipari cégek számára is a jól járható út. Ebből az okból minden kreatív vállalkozásnak javasolt átgondolnia digitális működési modelljét és továbbfejlesztenie azt. Minél intenzívebb digitális jelenlét jellemez egy céget, annál ellenállóbb a visszaeséssel szemben, így az elkövetkezendő időszak fókuszában online megoldások állnak majd.